

En la nova PIV-2 ili ĉiuj reaperas, sed, ĉar mi ne faris la saman enketon kiel por la unua eldono, mi ne povas diri, ĉu estas novaj radikoj el tiu speco. Mi povas nur aserti, ke du radikoj estas modifitaj! Sa'udi-Arabio kaj Kre'uza de PIV-1 iĝas Sa'ud-Arabio kaj Kre'uzo en PIV-2. Pri la unua modifo: la propra nomo Sa'ud estas Araba kaj la apostrofo estas en la loko de Araba sono ekzistanta nek en Okcidentaj lingvoj nek en Esperanto ("voĉa laringa vibro"). La fina i (= -a) estas Araba marko por adjektivo (detaloj sur p. 64, *cit. loc.*). La dua modifo devenas de tio, ke la nova redaktoro, male al la unua (*Waringhien*), ne akceptas proprajn nomojn de virinoj kun finaĵo -a, kiujn li prave konsideras fremdaĵoj en Esperanto.

Konklude

Ni do konkrete forigis 128 kronojn en medicina teksto de *Albault* (2003) kaj eĉ image 391 kronojn en kapvortoj de PIV-1. Sed ni tie ĉi image aldonis 14 signojn por 5 komunaj vortoj kaj 9 propraj nomoj. Mi nuligis la krono-nombron en la teksto (128 → 0), sed nur grave reduktis ĝin en la vortaro (391 → 14), do 391/14 – t.e. proksimume 30/1. Estas vere, ke ekzistas **aliaj hiatoj** post radikoj finiĝanta per a, e, o (bela-, obe-, veto-), se sekvas radiko, sufikso au finaĵo komenanta per u. Tiuj "okazaj" hiatoj estas tre malmultaj: troviĝas eĉ ne unu en nia eksperimenta 12-paĝa teksto **ne intence farita por tio**. Kompense ni povas rimarki, ke se ni tenas nin ĉe la solaj komunaj vortoj, tiuj estas nur 5. Kaj la proporcio estas 391/5, t.e. ĉirkaŭ 80/1. *Zamenhof* en la Fundamento (vd. "Rimarko" post la alfabeto) allasis, ke anstataŭ ŭ oni povas uzi ordinaran u.

La eseo, kiun mi nun prezentis, pravigas tiun Zamenhofan proponon, kiu datumas de epoko, kiam interkonsente la Esperantistoj forigis la "famajn streketojn" (frat'in'o, frat/in/o).

Referencoj

ALBAULT André (1988): Studo de la vortoj entenantaj unu el la silaboj aŭ, eŭ, oŭ. Sur p.49-67 de Akademiasaj Studoj 1988-1990. *Esperanto-Press, Bailieboro, Kanado*. 560p. ("Komparo kun vortoj entenantaj hiaton" sur p.64 k.sekv.)

ALBAULT André (2003): Sofrologio kaj la kuracanta vorto. *Scienca Revuo*, Vol. 54 (2003), p.83-94

Dr. André ALBAULT
21, rue de Verfeil
FR – 31200 Toulouse
FRANCIO

Scienca eĥo

Placebo – inertaĵo kun forta efikeco

En la nova PIV (2002) troviĝas la vorto "placebo" kun la difino "inerta substanco, ekstere simila al tiu aŭ tiu medikamento, sed havanta nenian farmakologian efikon". Alivorte do temas pri ŝajna medikamento, sen iu ajn efikanto - sekve ankaŭ sen iu ajn efikeco kun nur ŝajna prospero. Analizuloj, elprenu viajn lerneajn sciojn! Latinlingva "placebo" estas la 1-a persono singulara futura de la verbo "placere" – mi plaĉos, mi estos laŭ via gusto, mi konsentos, plezurigos vin, estos ekŝatata, mi komplezos...

En la hodiaŭa signifo la vorto „placebo“ originas – respektive devenas – el la biblia 116-a psalmo, kiu en la mezepoko apartenis al la liturgio por mortintoj. Dum enteriĝo, tiu psalmo estis kantata de luprenitaj funebrant/in/oj, kiuj pro tio estis nomataj "placebokantantoj". En la jaro 1803 la vorto ekaperis por la unua fojo en medicina publikigaĵo. En tiama "New Medical Dictionary" la koncerna mencio laŭtas: "... tiel estas nomata medikamento, kiu estas farata pli por trankviligi la pacienton ol lin helpi." El medicina vidpunkto pli bone kaj pli ĝuste anstataŭ "pli – ol" oni eble diru: "kaj – kaj".

Ĉar krom supernivele troaltigitaj "saltitaj" prezoj ludas gusto kaj koloro decidan rolon por la grado de placeba efikeco. Gluti amarajn pilolojn plej bone efikas. Bluaj kaj verdaj efikas trankviligaj; flavaj, oranĝkoloraj kaj ruĝaj piloloj efikas pli ekscite, lavendokoloraj placeboj ofte estas halucinaj, kaj la brunaj rezultigas kiel lakaĵo.

La plej bona kaj videbla "efiko per senefikaĵo" certe estas infekto. Ne-kontestebla placeba "kuracad-stelulino" estas la kontraŭdolare aplikata purpurkolora vitamino-B-12-injekto en la postajon. La usona dolor-esploristo *Jon D. Levine* konstatis, ke la efikosento egalas ĉe la paciento al tio de 5 miligramoj da morfino. Esenca elemento de placeba efikeco estas la ĉarlataneca efiko. Ĉar placeboj – simple aĉetitaj en farmacio – tute ne helpas...
(ie iam legite) *sa*

Fiero aŭ orgojlo?

Porpatruja aresto unusemajna

Brita pensiulo, kiu dum oficiala nombrado de la loĝantaro ne volis informi pri sia nacieco, estis kondamnita al septaga mallibereja puno. Sepdeksepjaraĝa *Robert RELF* kritikis, ke sur la balotad-formularo oni ne diferencigis inter angla, skota kaj kimra deveno, kaj pro tio li ne indikis sian nacian apartenecon. La rezulto: oni monpunis lin je 150 sterlingaj pundoj (€ 245.00). La akuzato rifuzis obstine: "Sur la formularo oni po-

